

Sygn. akt IV RC 855/11

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 grudnia 2016 roku

Sąd Rejonowy Gdańsk-Południe w Gdańsku Wydział IV Rodzinny i Nieletnich

w składzie:

Przewodniczący: SSR Anna Mejka

Protokolant: Kamil Walendziak

po rozpoznaniu w dniu 30 listopada 2016 roku w Gdańsku

na rozprawie

sprawy

z powództwa M. C. (1)

przeciwko K. C. i L. C.

o alimenty

I oddala powództwo;

II zasądza od powoda M. C. (1) na rzecz pozwanej K. C. kwotę 60 zł (sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

III zasądza od powoda M. C. (1) na rzecz pozwanego L. C. kwotę 60 zł (sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt **IV RC 855/11**

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 27 grudnia 2011 roku małoletni M. C. (1), zastępowany przez przedstawicielkę ustawową M. C. (2), wystąpił o zasądzenie solidarnie od pozwanych L. C. i K. C. na swoją rzecz alimentów w wysokości po 700 zł miesięcznie płatnych do rąk matki powoda M. C. (2) z góry do dnia 10-ego każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku zwłoki w płatności którejkolwiek z rat.

W uzasadnieniu wskazano, że małoletni powód jest synem M. C. (3) i M. C. (2) a wnukiem pozwanych L. C. i K. C.. Wyrokiem z dnia 20 września 2011 roku w sprawie o sygn. akt II C 4341/10 Sąd Okręgowy w Gdańsku rozwiązał poprzez rozwód związek małżeński M. C. (2) i M. C. (3) z wyłącznej winy męża. Wyrokiem tym wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnim M. C. (1) Sąd powierzył matce, ustalając przy niej miejsce pobytu małoletniego i ograniczając władzę rodzicielską ojcu. Jednocześnie Sąd zasądził od M. C. (3) na rzecz małoletniego powoda alimenty w kwocie po 700 zł miesięcznie płatne do rąk matki dziecka. Zobowiązany do alimentacji ojciec dziecka M. C. (3) nie przekazuje żadnych kwot na utrzymanie małoletniego. Decyzją Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w G. przyznano małoletniemu M. C. (1) świadczenie z Funduszu Alimentacyjnego w kwocie po 500 zł miesięcznie na okres od dnia 1 marca 2011 roku do dnia 30 września 2011 roku. W związku z przekroczeniem dochodu w przeliczeniu na osobę w rodzinie o kwotę 31,76 zł decyzją z dnia 9 sierpnia 2011 roku odmówiono powodowi prawa do świadczeń

z Funduszu Alimentacyjnego. Koszty utrzymania małoletniego powoda od czasu ustalenia przez Sąd Okręgowy w Gdańsku zakresu obowiązku alimentacyjnego M. C. (3) wobec powoda w zasadzie się nie zmieniły. Obecnie małoletni powód uczęszcza do żłobka, którego koszt miesięczny wynosi 500 zł, co jest kwotą zbliżoną do ponoszonych uprzednio wydatków na opiekunkę. Małoletni powód pozostaje na wyłącznym utrzymaniu matki M. C. (2). Matka powoda w dalszym ciągu jest zatrudniona na stanowisku sprzedawca-kasjer w sklepie sieci (...). Jej średni miesięczny dochód wynosi obecnie 1.513,54 zł. Matka małoletniego nie jest w stanie zaspokoić jego podstawowych potrzeb.

Vide: pozew – k. 2-4

Pozwani K. C. i L. C. wniesli o oddalenie powództwa w całości.

W odpowiedzi na pozew wskazano, że pozwani nie są w stanie łożyć na utrzymanie małoletniego powoda albowiem jedynym źródłem ich utrzymania jest emerytura pozwanej K. C. w kwocie 1.686,18 zł miesięcznie. Pozwany L. C. nie jest zatrudniony, ze względu na wiek i stan zdrowia nie udało mu się znaleźć zatrudnienia. Pozwani mają zaległości z tytułu opłat czynszowych w mieszkaniu na kwotę 3.052,40 zł. W dniu 31 stycznia 2011 roku pozwana K. C. doznała udaru mózgu, którego konsekwencją jest niedowład połowiczny lewostronny oraz zaburzenia pamięci i mowy. Pozwana wymaga ciągłej rehabilitacji. Pozwana musi w dużym stopniu ponosić koszty niezbędnej rehabilitacji prywatnie. Ponadto, pozwana doznała wypadku, którego skutkiem było wieloodłamowe złamanie kości przedramienia lewego. Przeprowadzono leczenie chirurgiczne, konieczne jest jego powtórzenie i rehabilitacja. Pozwana wymaga całodobowej opieki. Nadto pozwana choruje na nadciśnienie, hipercholesterolemię, łuszczycę, przyjmuje przewlekle leki przeciwbólowe i osłonowe. Koszt miesięcznej terapii to minimum 129 zł. Pozwany L. C. choruje na cukrzycę typu II, hipercholesterolemię oraz nadciśnienie tętnicze. Miesięczny koszt leków i pasków do glukometru to kwota 187 zł. Dochody pozwanych nie wystarczają im na zaspokojenie ich podstawowych potrzeb.

Vide: odpowiedź na pozew – k. 27-30

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Małoletni powód M. C. (1) urodzony w dniu (...) jest synem M. C. (3) i M. C. (2). Pozwani L. C. i K. C. są rodzicami M. C. (3).

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 20 września 2011 roku w sprawie o sygnaturze akt II C 4341/10 orzeczono rozwiązanie poprzez rozwód związku małżeńskiego M. C. (3) i M. C. (2). W punkcie III orzeczenia kosztami utrzymania i wychowania małoletniego M. C. (1) Sąd obciążył oboje rodziców ustalając udział w tych kosztach ojca M. C. (3) na kwotę 700 zł miesięcznie płatne do dnia 10-ego każdego miesiąca z góry, do rąk matki małoletniego wraz z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności każdej raty.

Wyrok uprawomocnił się w dniu 12 października 2011 roku.

Wyrokiem Sądu Rejonowego Gdańsk-Południe w Gdańsku z dnia 14 stycznia 2014 roku w sprawie o sygnaturze akt IV RC 472/10, prawomocnym od dnia 5 lutego 2014 roku, zasądzono od M. C. (3) na rzecz małoletniego M. C. (1) alimenty w wysokości po 500 zł miesięcznie za okres od dnia 28 lipca 2010 roku do dnia 9 listopada 2010 roku płatne w terminie od uprawomocnienia się orzeczenia wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia w płatności do rąk przedstawicielski ustawowej powoda M. C. (2).

okoliczności bezsporne, ponadto **dowód:** akta Sądu Okręgowego w Gdańsku o sygn. II C 4341/10: wyrok – k. 86, zarządzenie – k. 89; akta Sądu Rejonowego Gdańsk-Południe o sygn. IV RC 472/10: wyrok – k. 74, zarządzenie – k. 78

W momencie wszczęcia niniejszego postępowania M. C. (3) nie wypełniał ciężącego na nim obowiązku alimentacyjnego względem syna powoda M. C. (1). Matka małoletniego w dniu 9 września 2010 roku złożyła w imieniu małoletniego wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego na podstawie postanowienia o zabezpieczeniu roszczenia wydanego w sprawie o sygn. akt IV RC 472/10 Sądu Rejonowego Gdańsk-Południe w Gdańsku. Zaświadczeniami z dnia 21 marca 2011 roku, z dnia 1 czerwca 2011 roku, z dnia 3 sierpnia 2011 roku, z dnia 5 grudnia

2011 roku, z dnia 9 maja 2013 roku i z dnia 8 lipca 2014 roku Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym Gdańsk-Południe w Gdańsku A. K. stwierdził bezskuteczność egzekucji świadczeń alimentacyjnych w sprawie o sygn. akt Kmp 32/10.

Na dzień 19 marca 2014 roku od dłużnika M. C. (3) wyegzekwowana została kwota 13.472,43 zł, z czego kwota 10.760,32 zł została przekazana wierzycielowi M. C. (1). Kwota zaległych alimentów wraz z odsetkami na ten dzień wynosiła 16.881,18 zł.

W dniu 27 października 2015 roku Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym Gdańsk-Południe w Gdańsku A. K. wydała postanowienie w sprawie egzekucyjnej wierzyciela M. C. (1) przeciwko dłużnikowi M. C. (3), w którym uznała się niewłaściwym do dalszego prowadzenia sprawy i przekazała sprawę Kmp 32/10 Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym Gdańsk-Północ w Gdańsku M. J.. Na ten dzień łączna kwota zaległych alimentów wraz z odsetkami ustalona została na kwotę 23.163,27 zł. Postanowienie uprawomocniło się z dniem 2 marca 2016 roku.

Na dzień 7 marca 2016 roku łączna kwota zaległych alimentów należnych powodowi od M. C. (3) wraz z odsetkami wynosiła 25.869,43 zł. Na dzień 9 czerwca 2016 roku łączna kwota zaległych alimentów wraz z odsetkami wynosiła 24.272,90 zł.

Małoletniemu powodowi M. C. (1) przyznano świadczenie z Funduszu Alimentacyjnego w kwocie po 500 zł miesięcznie za okres od dnia 1 marca 2011 roku do dnia 30 września 2011 roku, odmawiając przyznania prawa do świadczeń za okres od dnia 1 października 2011 roku do dnia 30 września 2011 roku. Z Funduszu Alimentacyjnego wypłacono powodowi kwotę 3.045,32 zł.

dowód: akta sprawy o sygn. Kmp 32/10 Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Gdańsk-Południe w Gdańsku A. K.: wniosek – k. 2, zaświadczenie – k. 40, 45, 48, 69, 151, 175, 186, 205, decyzja – k. 44, 51, stan sprawy – k. 64, 79, 80, 100, 102, 105, 106, 120, 124, 126, postanowienie – k. 283; akta sprawy o sygn. Kmp 4/16 Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Gdańsk-Północ w Gdańsku M. J.: postanowienie – k. 2, 3, tytuł wykonawczy – k. 4, informacja – k. 6, 36, 38

Małoletni powód M. C. (1) ma obecnie niespełna 7 lat. Mieszka wraz z matką M. C. (2) oraz dziadkami K. T. (1) i W. T. oraz siostrą matki K. T. (2) w mieszkaniu należącym do dziadków. Matka małoletniego na utrzymanie mieszkania przekazuje rodzicom stałą kwotę w wysokości 600 zł.

W momencie wszczęcia postępowania w niniejszej sprawie małoletni powód uczęszczał do żłobka, gdzie miesięczna opłata wynosiła 486 zł. Od dnia 1 września 2013 roku małoletni powód uczęszcza do przedszkola, gdzie roczny koszt pobytu dziecka wynosi 1.803 zł, czyli średnio miesięcznie 150 zł.

Miesięczne koszty utrzymania małoletniego wynoszą ok. 1.400 zł miesięcznie, w tym – ponad koszty wskazane powyżej – wyżywienie 400 zł, odzież 200 zł, środki higieny 100 zł, leki – witaminy 80 zł.

Od 2015 roku małoletni uczęszczał na zajęcia logopedyczne, których koszt to 200 zł miesięcznie.

Od września 2016 roku małoletni uczęszcza na zajęcia piłkarskie w Klubie (...).

W dniu 30 września 2016 roku małoletni wraz z matką wziął udział w rewii na lodzie (...)I.", gdzie cena jednego biletu wynosiła 65 zł.

Koszty zajęć logopedycznych, udziału małoletniego w zajęciach piłkarskich oraz wyjścia na rewię nie zostały ustalone z ojcem małoletniego.

Wszystkie potrzeby małoletniego powoda są zaspokajane przez jego matkę z uzyskiwanych przez nią dochodów oraz otrzymywanych na małoletniego alimentów od M. C. (3).

Matka powoda M. C. (2) w momencie wszczęcia postępowania w niniejszej sprawie była zatrudniona na stanowisku sprzedawca-kasjer w sklepie (...) na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony i osiągała miesięczne wynagrodzenie netto w kwocie 1.513,54 zł. W okresie od maja 2012 roku do kwietnia 2013 roku osiągała średnie wynagrodzenie netto w kwocie 1.690,77 zł. W okresie od września 2015 roku do sierpnia 2016 roku osiągnęła średnie wynagrodzenie netto w kwocie 2.083,38 zł.

W roku 2015 M. C. (2) uzyskiwała dochód w kwocie 33.700,76 zł.

dowód: zaświadczenie – k. 7, 224; potwierdzenie wpłaty – k. 16, 17, 101, 102, 103, 227, 228, 229; umowa – k. 62; zeznania świadka K. T. (2) – k. 158-159; umowa – k. 225-226, 230; PIT-37 – k. 501-504; umowa – k. 522-523; faktura – k. 526; zeznania przedstawicielki ustawowej małoletniego powoda M. C. (2) przesłuchanej w charakterze strony – k. 536, 538-541

Pozwany L. C. ma 69 lat. Pozwana K. C. ma 68 lat. W okresie, gdy rodzice małoletniego pozostawali w związku małżeńskim, pozwani użyczali im do korzystania mieszkanie przy ul. (...) w G., którego są właścicielami. Wówczas pozwani zamieszkiwali wraz ze swoją córką D. D. w mieszkaniu stanowiącym jej własność przy ul. (...) w G.. Mieszkanie to D. D. otrzymała w drodze umowy darowizny z dnia 3 czerwca 1997 roku od swojej babci J. S.. Ponadto, D. D. jest właścicielem mieszkania przy ul. (...) w G..

Obecnie pozwani zamieszkują wspólnie w swoim mieszkaniu przy ul. (...) w G.. Wraz z nimi mieszka ich syn M. C. (3). Na dzień 1 stycznia 2012 roku miesięczna należność za mieszkanie wynosiła 474,97 zł. Na dzień 1 stycznia 2012 roku zaległość z tytułu nieopłaconego czynszu wynosiła 3.052,40 zł. Na dzień 1 października 2014 roku czynsz za mieszkanie wynosił 537,07 zł, a zaległość na ten dzień wynosiła 5.187,88 zł. Pismem z dnia 22 października 2015 roku pozwani wezwani zostali przez zarządcę nieruchomości do uregulowania zaległości. Na dzień 19 października 2016 roku zaległość wynosiła 2.615,19 zł.

M. C. (3) w okresach, w których pozostawał bez pracy, był na utrzymaniu rodziców, a gdy pracował przekazywał rodzicom miesięcznie kwoty 300-400 zł.

W dniu 31 stycznia 2011 roku pozwana K. C. przeszła udar niedokrwienny mózgu, w wyniku którego stwierdzono niedowład połowiczny lewostronny. W dniu 26 grudnia 2011 roku pozwana K. C. doznała upadku, w wyniku którego doszło do wieloodłamowego złamania przynasady i nasady dalszej lewej kości promieniowej. Konieczny był zabieg chirurgiczny w celu nastawienia złamania.

Pozwana K. C. miesięcznie na leki przeznacza kwotę ok. 130 zł. Nadto, wymaga rehabilitacji, której miesięczny koszt to 240 zł.

Zgodnie z zaświadczeniem lekarskim o stanie zdrowia z dnia 19 marca 2012 roku pozwana wymaga opieki innej osoby ze względu na niemożność do samodzielnej egzystencji.

Orzeczeniem z dnia 28 sierpnia 2015 roku pozwana K. C. została zaliczona do osób niepełnosprawnych w stopniu znacznym. Orzeczenie wydano na stałe. W orzeczeniu wskazano, że pozwana wymaga stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji.

Pozwany L. C. choruje na cukrzycę typu II insulinozależną, nadciśnienie tętnicze, hipercholesterolemię i dyskopatię. Pozostaje pod stałą opieką poradni diabetologicznej, neurologicznej i okulistycznej.

Pozwany L. C. przeznacza na leki ok. 200 zł miesięcznie.

Orzeczeniem z dnia 4 lipca 2012 roku pozwany L. C. został zaliczony do osób niepełnosprawnych w stopniu umiarkowanym. W orzeczeniu wskazano, że powinien być zatrudniony w warunkach pracy chronionej. Orzeczenie wydano do dnia 30 września 2014 roku. Orzeczeniem z dnia 27 kwietnia 2015 roku pozwany L. C. został zaliczony do osób niepełnosprawnych w stopniu umiarkowanym. Orzeczenie wydano do 30 kwietnia 2018 roku. Orzeczeniem z

dnia 2 czerwca 2016 roku pozwany L. C. został zaliczony do osób niepełnosprawnych w stopniu znacznym. Orzeczenie wydano na stałe. W orzeczeniu wskazano, że pozwany wymaga stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji.

Pozwany L. C. w okresie ostatnich trzech lat nie posiadał rachunków bankowych w żadnym banku z wyjątkiem Banku (...) S.A. Pozwany w Banku (...) S.A. posiadał na dzień 17 grudnia 2015 roku rachunek w USD, na którym odnotowano saldo w kwocie 175,53 USD.

Pozwana K. C. otrzymuje świadczenie emerytalne, które od dnia 1 marca 2011 roku wynosiło do wypłaty 1.686,18 zł. Pozwany L. C. jest osobą bezrobotną od 2005 roku. Nie uzyskuje dochodów z żadnego źródła. Pozwany nie figuruje w ewidencji emerytalno-rentowej (...). Nie wypłacane mu są ani nigdy nie były mu wypłacane świadczenia z Zarządu (...) w USA. Pozwany zwrócił się do ZUS o ustalenie jego prawa do świadczeń emerytalno-rentowych i w dniu 26 listopada 2015 roku otrzymał decyzję odmowną.

Pozwani K. C. i L. C. w 2009 roku osiągnęli łączny dochód w kwocie 22.378,42 zł, to jest średniomiesięcznie w kwocie 1.864,86 zł, w roku 2010 roku w kwocie 23.464,82 zł, to jest średniomiesięcznie w kwocie 1.955,40 zł, w roku 2011 w kwocie 24.249,50 zł, to jest średniomiesięcznie w kwocie 2.020,79 zł, w roku 2012 w kwocie 25.081,64 zł, to jest średniomiesięcznie w kwocie 2.090,14 zł, w roku 2013 w kwocie 26.064,44 zł, to jest średniomiesięcznie w kwocie 2.172,03 zł, a w roku 2014 w kwocie 26.582,40, to jest średniomiesięcznie w kwocie 2.215,20 zł. Całość uzyskanych przez pozwanych dochodów pochodzi z emerytury pozwanej K. C..

Pozwani są właścicielami samochodu marki F. (...), który zakupili w 1999 roku.

Ojciec małoletniego powoda M. C. (3) nie uiszczal orzeczonych na syna alimentów w orzeczonej wysokości aż do chwili wszczęcia postępowania w niniejszej sprawie. Sporadycznie przekazywał na małoletniego kwoty znacznie niższe niż orzeczone alimenty. Od dnia 5 października 2011 roku był zarejestrowany jako bezrobotny w Urzędzie Pracy. Od dnia 16 lipca 2012 roku do dnia 19 stycznia 2013 roku był zatrudniony w C. jako pracownik magazynu z wynagrodzeniem w kwocie 1.600 zł miesięcznie, początkowo na umowę na okres próbny, a następnie na czas nieokreślony. Od października 2012 roku małoletni powód otrzymywał od ojca alimenty w kwocie 600 zł, pozyskane w drodze egzekucji komorniczej.

Od dnia 15 lipca 2013 roku M. C. (3) został zatrudniony na podstawie umowy zlecenie w (...) Serwis sp. z o. o. z miesięcznym wynagrodzeniem netto w kwocie około 1.000 zł oraz od dnia 3 lipca 2013 roku na podstawie umowy zlecenie w (...) sp. z o. o. z miesięcznym wynagrodzeniem netto w kwocie 164,66 zł.

Od dnia 3 listopada 2014 roku M. C. (3) pracuje na podstawie umowy zlecenie zawartej na czas nieokreślony w (...) sp. z o. o.

Od dnia 1 czerwca 2016 roku M. C. (3) równolegle jest zatrudniony na podstawie umowy o pracę w (...) sp. z o. o. na pół etatu na stanowisku magazynier z wynagrodzeniem brutto w kwocie 1.280 zł.

dowód: PIT-37 – k. 31-33, 345-346, 347-348, 349-350, 351-352, 353-354; decyzja o waloryzacji – k. 34-35; powiadomienie – k. 36, 320; dokumentacja medyczna – k. 38, 39, 44, 43, 90, 91-92, 93-94, 116-121, 193-194, 342; faktura – k. 40, 41, 52, 308, 309; stan finansowy konta – k. 45; skierowanie – k. 51; odpis aktu notarialnego – k. 83-85, 113-115; zaświadczenie – k. 107, 256, 257, 317, 340, 341, 344, 355, 494A, 535; potwierdzenie nadania – k. 108; orzeczenie – k. 152, 343, 465; pismo – k. 153, (...); zeznania świadka D. D. – k. 159-160; zeznania świadka M. C. (3) – k. 161-162, 208-210, 260-261, 411-413, 414; (...) k. 195; zeznania pozwanej K. C. przesłuchanej w charakterze strony – k. 215-217; pismo – k. 327, 459; pismo z banku – k. 395, 416, 418, 420, 422, 424, 426, 428, 430, 432, 434, 436, 438, 440, 442-443, 444-447, 449, 457, 461, 481, 482, 485-486, 514, 520; decyzja – k. 398; rachunek za wykonanie umowy zlecenia – k. 400-408, 492-494, 533-534; potwierdzenie wpłaty – k. 496-500, 532; wezwanie do zapłaty – k. 531

Na dzień 1 grudnia 2016 roku Powiatowy Urząd Pracy w G. dysponował ofertami pracy dla osób w zawodzie sprzedawca-kasjer z wynagrodzeniem od 1.850 zł do 2.500 zł brutto oraz dla osób kwalifikacji zawodowych z wynagrodzeniem od 1.850 zł do 2.400 zł brutto.

Na dzień 9 grudnia 2016 roku Powiatowy Urząd Pracy w G. dysponował ofertami pracy na stanowisku sprzedawca z wynagrodzeniem od 1.850 zł do 2.200 zł brutto (tj. od 1.355,69 zł do 1.599,53 zł netto), dla kobiet bez kwalifikacji zawodowych z wykształceniem ogólnokształcącym z wynagrodzeniem od 925 zł do 1.850 zł brutto (tj. od 711,34 zł do 1.355,69 zł netto) oraz dla kobiet bez kwalifikacji zawodowych z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym z wynagrodzeniem od 925 zł do 2.400 zł brutto (tj. 711,34 zł do 1.738,57 zł netto).

dowód: informacje z Powiatowych Urzędów Pracy k. 546, 547

Sąd zważył, co następuje:

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na postawie zgromadzonego w toku postępowania materiału dowodowego. Sąd oparł się na dokumentach urzędowych załączonych do akt sprawy oraz na przedstawionych mu dokumentach prywatnych – również znajdujących się w aktach postępowania prowadzonego przed Sądem Okręgowym w Gdańsku o sygn. II C 4341/10, przed Sądem Rejonowym Gdańsk-Południe o sygn. IV RC 472/10 oraz w aktach postępowania egzekucyjnego o sygn. Kmp 32/10 Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Gdańsk-Południe w Gdańsku A. K. oraz Kmp 4/16 Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Gdańsk-Północ w Gdańsku M. J.. Dowodom w postaci dokumentów urzędowych Sąd dał wiarę co do tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone (art. 244 k.p.c.), zaś dokumentom prywatnym wyłącznie co do tego, że osoba podpisana na dokumencie złożyła oświadczenie zawarte w jego treści (art. 245 k.p.c.). W tym miejscu należy zaznaczyć, że materiał dowodowy obejmujący dowody obiektywne w postaci dokumentów został uznany za wiarygodny w zakresie tych dokumentów, które zostały wymienione w części uzasadnienia obejmującej ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd. Albowiem dokumenty te pozostawały wzajemnie spójne, zgodne z doświadczeniem życiowym, a przede wszystkim ich wiarygodności strona przeciwna nie kwestionowała.

Sąd oddalił na mocy art. 217 § 2 k.p.c. jako spóźniony wniosek dowodowy zgłoszony przez stronę powodową w dniu 29 czerwca 2016 roku o ponowne zwrócenie się do Banku (...) S.A. o nadesłanie historii rachunku bankowego prowadzonego na rzecz pozwanego L. C. za lata 2008, 2009 i 2010, tj. okres trzech lat poprzedzających wniesienie pozwu (k. 508). Należy wskazać, że na rozprawie w dniu 4 listopada 2014 roku Sąd określił stronom termin 14 dni na zgłoszenie ostatecznych wniosków dowodowych. Przedmiotowy wniosek dowodowy zgłoszony przez pełnomocnika powoda został złożony znacznie po upływie określonego terminu. Strona powodowa nie wykazała przy tym, że wskazany wniosek nie został zgłoszony we właściwym czasie bez jej winy lub że jego uwzględnienie nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo że występują inne wyjątkowe okoliczności.

Sąd przeprowadził dowody z zeznań świadków K. T. (2), W. T., M. C. (1) oraz D. D..

Sąd uznał za wiarygodne i rzetelne zeznania świadka D. D. odnośnie do sytuacji osobistej i majątkowej pozwanych K. C. i L. C.. Sąd dał wiarę jej zeznaniom w pełnym zakresie. Jeśli chodzi o zeznania świadka M. C. (3) – Sąd dał wiarę zeznaniom świadka dotyczącym jego sytuacji majątkowej i osobistej, podejmowanego przez niego zatrudnienia, wypełnienia przez niego obowiązku alimentacyjnego względem syna oraz – w pewnym zakresie – co do sytuacji majątkowej i osobistej pozwanych. Sąd dokonał weryfikacji zeznań świadka w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy. Odnośnie do zeznań K. T. (2) Sąd dał im wiarę jedynie w zakresie, w jakim odnosiły się do sytuacji osobistej małoletniego powoda oraz osobistej i majątkowej jego matki. Sąd odmówił wiary jej zeznaniom w tej ich części, w jakiej odnosiły się do sytuacji majątkowej i osobistej pozwanych, bowiem zeznaniom w tym zakresie przeczyły pozostały materiał dowodowy zgromadzony w sprawie. Na tej samej podstawie Sąd w całości odmówił wiary zeznaniom świadka W. T.. Podkreślić należy, że okoliczności odnośnie do sytuacji majątkowej pozwanych przedstawiane przez świadków nie zostały poparte żadnym wiarygodnym materiałem dowodowym i mając to na uwadze nie można było czynić na ich postawie ustaleń faktycznych.

W toku postępowania pozyskano również dowody z zeznań stron – przedstawicielki ustawowej małoletniego powoda M. C. (2) oraz pozwanej K. C., słuchanych w trybie art. 303 k.p.c. i art. 304 k.p.c. Odnosząc się do tych zeznań należy wskazać, że Sąd w całości dał wiarę zeznaniom pozwanej K. C. co do sytuacji majątkowej, osobistej i zdrowotnej pozwanych, osiąganym przez nich dochodów, sytuacji majątkowej i osobistej ojca małoletniego M. C. (3). Zeznania pozwanej w tym zakresie były spójne, logiczne i wiarygodne, poparte pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie mogły stanowić podstawę do czynienia ustaleń faktycznych w sprawie. Zeznaniami matki małoletniego powoda M. C. (2) słuchanej w charakterze strony Sąd dał wiarę w zakresie ponoszonych przez nią kosztów utrzymania małoletniego, faktu zaspokajania przez nią potrzeb małoletniego oraz alimentów uzyskiwanych w drodze egzekucji od ojca małoletniego.

Sąd pominął dowód z zeznań pozwanego L. C.. Sąd zważył na przedłożone do akt sprawy zaświadczenie lekarskie, z którego wynika brak możliwości stawienia się pozwanego do Sądu ze względów zdrowotnych. Sąd uwzględnił również okoliczność, że strony zgodnie wносиły o pominięcie omawianego dowodu. Jednocześnie Sąd stanął na stanowisku, że okoliczności sprawy zostały już wystarczająco wyjaśnione, wobec tego podstawę prawną dla pominięcia dowodu z zeznań pozwanego mógł stanowić przepis art. 217 § 3 k.p.c.

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Stosownie do art. 129 § 1 k.r.o. obowiązek alimentacyjny obciąża krewnych bliższych stopniem przed dalszymi.

Obowiązek alimentacyjny zobowiązanego w dalszej kolejności powstaje wówczas, gdy nie ma osoby zobowiązanej w bliższej kolejności albo gdy osoba ta nie jest w stanie uczynić zadość swemu obowiązkowi lub gdy uzyskanie od niej na czas potrzebnych uprawnionemu środków utrzymania jest niemożliwe lub połączone z nadmiernymi trudnościami. (por. art. 132 k.r.o.)

Zgodnie z art. 133 §§ 1 i 2 k.r.o. w przypadku alimentów na dziecko, poza obowiązkiem alimentacyjnym rodziców, obowiązek alimentacyjny dalszych krewnych pojawia się wyłącznie wówczas, gdy dziecko znajduje się w niedostatku.

Ogólną przesłanką powstania obowiązku alimentacyjnego, poza sytuacją dotyczącą alimentów na dzieci od ich rodziców, jest pozostawanie w niedostatku. Pojęcie niedostatku nie zostało w ustawie zdefiniowane. W literaturze i orzecznictwie wskazuje się na właściwą mu cechę względności. Niedostatek występuje nie tylko wtedy, gdy uprawniony do alimentacji nie posiada żadnych środków utrzymania, lecz tak nazwać można również sytuację materialną osoby uprawnionej, gdy nie może ona w pełni zaspokoić swoich usprawiedliwionych potrzeb (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 29 września 1958 roku w sprawie o sygn. akt 2 Cr 817/57, OSPiKA 1959/11/294). Nie jest możliwe ściśle ustalenie katalogu usprawiedliwionych potrzeb podlegających zaspokojeniu w ramach obowiązku alimentacyjnego i odróżnienie ich od tych, które jako przejaw zbytku nie powinny być uwzględnione. Pojęcia usprawiedliwionych potrzeb nie można jednoznacznie zdefiniować, ponieważ nie ma jednego stałego kryterium odniesienia. Rodzaj i rozmiar tych potrzeb jest uzależniony od cech osoby uprawnionej oraz od splotu okoliczności natury społecznej i gospodarczej, w których osoba uprawniona się znajduje (m. in. wiek, środowisko, z którego się wywodzi uprawniony). Zarazem roszczenie jest uzależnione od możliwości zobowiązanego. W każdym razie zakres obowiązku alimentacyjnego wyznaczać będą poszczególne sytuacje uprawnionego i zobowiązanego, konkretne warunki społeczno-ekonomiczne oraz cele i funkcje obowiązku alimentacyjnego. Dopiero na tym tle będzie można określić potrzeby życiowo - materialne i intelektualne uprawnionego.

Ze wskazanych powyżej przepisów można wysnuć wniosek, że obowiązek alimentacyjny zobowiązanych w dalszej kolejności powstać może jedynie wówczas, gdy uprawniony do alimentów pozostaje w niedostatku i gdy nie ma osoby zobowiązanej w bliższej kolejności albo gdy osoba ta nie jest w stanie uczynić zadość swemu obowiązkowi lub gdy uzyskanie od niej na czas potrzebnych uprawnionemu środków utrzymania jest niemożliwe lub połączone z nadmiernymi trudnościami. Wysokość alimentów sąd wówczas ustala na podstawie art. 129 k.r.o. w zw. z art. 132 k.r.o. w zw. z art. 133 §§ 1 i 2 k.r.o. i art. 135 k.r.o., uwzględniając odpowiednio usprawiedliwione potrzeby uprawnionego oraz możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego.

W niniejszej sprawie okolicznością bezsporną jest fakt, że w chwili wszczęcia niniejszego postępowania ojciec małoletniego powoda M. M. C. niełożył zasądzonych wyrokiem Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 20 września 2011 roku w sprawie o sygnaturze akt II C 4341/10 alimentów na rzecz syna w kwocie po 700 zł miesięcznie. Ojciec małoletniego w tym okresie pozostawał bez pracy, a egzekucja prowadzona przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Gdańsk-Południe w Gdańsku A. K. pod sygn. akt Kmp 32/10 przeciwko ojcu powoda była bezskuteczna. Niemniej, w okresie od lipca 2012 roku do stycznia 2013 roku, a następnie od lipca 2013 roku M. C. (3) jest stale zatrudniony na podstawie umów zlecenie lub umów o pracę i osiąga z tego tytułu wynagrodzenie. Z wynagrodzenia M. C. (3) prowadzona jest egzekucja alimentów należnych powodowi. Matka małoletniego powoda podała, że od października 2012 roku otrzymuje od komornika regularnie alimenty w kwotach od 300 zł do 600 zł w zależności od miesiąca. Nie ulega więc wątpliwości, że M. C. (3) – choćby w części – od października 2012 roku czyni zadość swojemu obowiązkowi alimentacyjnemu względem małoletniego powoda. Sąd odnotował, że na dzień 7 marca 2016 roku łączna kwota zaległych alimentów wraz z odsetkami wynosiła 25.869,43 zł, natomiast na dzień 9 czerwca 2016 roku łączna kwota zaległych alimentów wraz z odsetkami wynosiła 24.272,90 zł. Wysnuć można więc wniosek, że zaległość ojca względem małoletniego powoda uległa niewielkiemu zmniejszeniu, a nadto – wobec faktu, że nie dochodzi do wzrostu tej zaległości – alimenty na rzecz małoletniego powoda są obecnie regularnie uiszczane.

W ocenie Sądu, już tylko na tej podstawie powództwo małoletniego M. C. (1) przeciwko K. C. i L. C. podlegać winno oddaleniu.

W ocenie Sądu, nawet gdyby uznać, że alimenty od zobowiązanego w bliższej kolejności ojca małoletniego powoda nie są egzekwowane w całości, to zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie pozwala na ustalenie, że małoletni powód M. C. (1) pozostaje w niedostatku.

Należy zważyć, że strona powodowa nie wykazała, by jakiegokolwiek usprawiedliwione potrzeby małoletniego powoda M. C. (1) pozostały niezaspokojone. Małoletni powód ma obecnie 6 lat. Zamieszkuje wraz z matką, siostrą matki i dziadkami a rodzicami matki w mieszkaniu należącym do dziadków K. T. (1) i W. T.. Mieszkanie jest czteropokojowe, małoletni ma zapewnione prawidłowe warunki mieszkaniowe. W dacie orzekania rozvodu pomiędzy rodzicami małoletniego powoda codzienną opiekę nad chłopcem sprawowała niania, następnie – już w czasie trwania niniejszego postępowania – małoletni uczęszczał do żłobka, a na moment zamknięcia rozprawy w niniejszej sprawie uczęszczał do przedszkola. Matka małoletniego nie wskazywała, by pozyskiwane przez nią środki nie były wystarczające do zapewnienia małoletniemu zaspokojenia jego usprawiedliwionych potrzeb. Matka małoletniego wskazywała, jakie opłaty musi ponosić za placówki edukacyjne, jakie są koszty wyżywienia dziecka, zakupu odzieży, czy środków higieny. Miesięczne koszty utrzymania chłopca określiła na kwotę 1.400 zł. Jednak wskazać należy, że na tę kwotę składają się nie tylko usprawiedliwione koszty utrzymania małoletniego, ale także koszty wykraczające poza te ramy. Nie sposób bowiem stwierdzić występowania niedostatku u dziecka, które bierze udział w odpłatnych zajęciach dodatkowych, odpłatnej terapii logopedycznej – w okolicznościach, w których placówka edukacyjna zapewnia udział w bezpłatnych spotkaniach z logopedą, czy bierze udział w rewii na lodzie, gdzie cena jednego biletu wynosi 65 zł. Nie ulega wątpliwości, że matka małoletniego z uzyskiwanych przez siebie dochodów, wyegzekwowanych alimentów oraz przy pomocy swoich rodziców, jest w stanie zaspokoić wszystkie potrzeby małoletniego powoda M. C. (1), także te dodatkowe, a nie niezbędne. Matka małoletniego jest zatrudniona w sklepie (...) jako kasjer-sprzedawca, otrzymuje stałe wynagrodzenie w kwocie około 2.000 zł.

W ocenie Sądu małoletni powód nie znajduje się w niedostatku. Wszelkie potrzeby małoletniego są zaspokajane na bieżąco. Oprócz podstawowych potrzeb małoletni ma zapewniane także zajęcia dodatkowe, odpłatne terapie, witaminy wspomagające odporność, rozrywkę na wysokim poziomie, jak udział w rewii na lodzie, odzież i obuwie niezbędne na różne pory roku. Strona powodowa nie wykazała w toku postępowania, by jakiegokolwiek ich potrzeby dziecka pozostawały niezaspokojone. Ustalając zatem, że małoletni M. C. (1) nie znajduje się w niedostatku, powództwo przeciwko K. C. i L. C. jako bezzasadne polegało oddaleniu.

Niemniej jednak, nawet gdyby kwestię oceny niedostatku po stronie małoletniego powoda poddać mniej restrykcyjnej interpretacji i uznać, że potrzeby małoletniego pozostają niezaspokojone w zakresie, w jakim nie dochodzi do

wyegzekwowania alimentów należnych od M. C. (3), to zważyć należy, że o zakresie obowiązku alimentacyjnego decydują – jak już wskazano – nie tylko potrzeby uprawnionego, ale również możliwości majątkowe i zarobkowe zobowiązanych. Zarówno pozwany L. C., jak i pozwana K. C. są osobami niepełnosprawnymi w stopniu znacznym. Orzeczenia o niepełnosprawności wydane zostały na stałe. Pozwani zamieszkują wspólnie w mieszkaniu stanowiącym ich własność. Wraz z nimi zamieszkuje ich syn, ojciec małoletniego powoda, M. C. (3). Pozwani nie mają żadnego majątku poza lokalem mieszkalnym i samochodem marki F., rocznik 1999. Utrzymują się jedynie z emerytury pozwanej K. C. w kwocie około 1.700 zł miesięcznie. Pozwany L. C. od 2005 roku pozostawał bez pracy i nie przyznano mu prawa do świadczeń emerytalnych ani rentowych. Każde z pozwanych na leki przeznacza kwotę około 200 zł miesięcznie. Dodatkowo, pozwana K. C. wymaga rehabilitacji w związku z przebytym w 2011 roku udarem niedokrwiennym mózgu. Pozwani mają zaległości w spółdzielni mieszkaniowej, gdyż nie mają środków na regularne uiszczanie czynszu, który wynosi obecnie ok. 537 zł. Na dzień 19 października 2016 roku zaległość wynosiła 2.615,19 zł. Wskazać należy, że aktualna sytuacja majątkowa pozwanych jest gorsza od sytuacji majątkowej małoletniego powoda. Pozwani muszą bowiem we dwoje utrzymać się jedynie z jednej emerytury w kwocie ok. 1.700 zł. Nie otrzymują żadnego wsparcia materialnego od rodziny. M. C. (3) przekazuje rodzicom miesięcznie kwotę 300 zł, która stanowi jego udział w kosztach utrzymania mieszkania i zakupu żywności.

Przy takich okolicznościach faktycznych Sąd uznał, że suma środków pieniężnych pozostała pozwanym po spłacie wszystkich zobowiązań jest niewystarczająca nawet do zaspokojenia wszystkich usprawiedliwionych a niezbędnych potrzeb utrzymania samych pozwanych. W ocenie Sądu, nie ulega wątpliwości, że sytuacja osobista, majątkowa i zdrowotna pozwanych doprowadziła do wystąpienia po ich stronie niedostatku. Nie są oni bowiem w stanie własnymi siłami zaspokoić własnych usprawiedliwionych potrzeb. Oczywistym jest więc, w tych okolicznościach, że pozwani nie są zdolni do łożenia alimentów na rzecz małoletniego powoda w jakiegokolwiek kwocie. Pozwani są osobami niepełnosprawnymi, utrzymującymi się z jednej emerytury w kwocie ok. 1.700 zł oraz wymagającymi pomocy osób trzecich w codziennej egzystencji. Dochód przez nich uzyskiwany z tytułu świadczenia emerytalnego pozwanej nie jest wystarczający, by pozwani mogli uczestniczyć w pokrywaniu uzasadnionych kosztów utrzymania małoletniego powoda. Nadto, biorąc pod uwagę warunki społeczne i ekonomiczne oraz cele i funkcje obowiązku alimentacyjnego uznać należy, że zasądzenie jakichkolwiek kwot od pozwanych byłoby również sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. Oboje pozwany są osobami starszymi i schorowanymi, wymagającymi pomocy innych osób w codziennym funkcjonowaniu.

Zgodnie z poglądem Sądu Najwyższego wyrażonym w wyroku z dnia 15 października 1998 roku w sprawie o sygn. akt I CKN 860/97 (LEX nr 328059), który Sąd orzekający w niniejszej sprawie podziela, brak po stronie zobowiązanego jakiegokolwiek możliwości zarobkowych i majątkowych skutkuje oddaleniem powództwa o alimenty mimo istnienia usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego

Reasumując, w sprawie nie zaktualizowała się żadna z przesłanek, od której spełnienia uzależnione jest uwzględnienie żądania powoda o zasądzenie alimentów od dziadków powoda jako zobowiązanych w dalszej kolejności.

Mając całokształt powyżej przedstawionych okoliczności na uwadze, Sąd, działając na podstawie art. 129 § 2 k.r.o. w zw. z art. 133 § 2 k.r.o. w zw. z art. 135 § 1 k.r.o., oddalił powództwo w punkcie I wyroku.

O kosztach procesu orzeczono jak w pkt II i III sentencji wyroku na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 98 §§ 1 i 3 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, przy uwzględnieniu treści art. 108 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t. j. Dz. U. z 2016 roku, poz. 623 z późn. zm.). Wysokość kosztów zastępstwa procesowego ustalono na podstawie § 2 ust. 1 i 2, § 4 ust. 1 w zw. z § 7 ust. 1 pkt 11 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t. j. Dz. U. z 2013 roku, poz. 461 z późn. zm.), przy uwzględnieniu § 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1800 z późn. zm.).